

FĂRĂ HAOS ÎN LEGISLAȚIA FISCALĂ

MEMORIU

8 IULIE 2024 - București

- 1. Eliminarea e-TVA – evaziunea fiscală nu este în raportările contabile și nici în e-urile ANAF-ului! Evaziunea fiscală este acolo unde nu e nimic, iar organele abilitate ar trebui să știe deja!**

Prin O.U.G 70 din data de 21 iunie 2024 privind unele măsuri de implementare și utilizare a decontului precompletat RO e-TVA și valorificarea datelor și informațiilor prin implementarea unui sistem de guvernare specific, precum și alte măsuri fiscale, modificată prin O.U.G 87 din 28 iunie 2024 urmează să se implementeze sistemul Informatic Național Ro e-TVA .

Sistemul reglementat ar trebui să intre în vigoare începând cu 1 ianuarie 2025 și presupune precompletarea de către organul fiscal a decontului de TVA pentru fiecare persoană impozabilă înregistrată în scop TVA transmis în SPV pentru informare.

Datele din decontul precompletat vor fi preluate din toate datele disponibile precum și cele transmise de persoana impozabilă în sistemul e-factura, e-case de marcat corelate și conciliate cu cele din informațiile informative sau recapitulative.

Prin implementarea măsurii în forma actuală, azi 8 iulie 2024, rezultă sarcini suplimentare atât pentru mediul de afaceri cât și pentru organele fiscale de administrare din simplul motiv că în 80% din cazuri abaterile între datele transmise către ANAF vor fi peste procentul de 20% care presupune **nota de conformare TVA**.

În acest sens prezentăm situațiile care vor conduce la date alterate în e-decont

- Colectarea datelor pentru decontul precompletat se face atât din sisteme de raportare cât și din declarații informative ceea ce duce la o agregare de date cu un grad ridicat de abatere față de valorile din contabilitatea și evidența fiscală a persoanelor impozabile.
- Includerea în stabilirea valorii TVA colectat și deductibil a sumelor preluate din declarațiile informative și recapitulative generează date alterate cu abateri atât în plus cât și în minus față de situația fiscală de fapt
- Dublarea surselor de date valide care să conțină integralitatea datelor privind calcularea bazei impozabile și stabilirea TVA-ului colectat cu o abatere de sub 20%, nu poate fi identificată din datele disponibile în acest moment
- Limitarea sursei de date privind calcularea TVA deductibil motivată de includerea în calcul a datelor din declarațiile informative precum și a faptului că facturile de achiziții ale persoanelor impozabile nu conțin date privind TVA-ul efectiv dedus de persoana impozabilă. Aceste date se regăsesc în evidența contabilă și fiscală respectiv în fișierul standard de control fiscal
- Imposibilitatea de identificare a deductibilității TVA pentru achizițiile efectuate de persoanele impozabile de la parteneri care aplică TVA la încasare
- Rata mare de eroare **pentru persoanele impozabile cu regim mixt**, respectiv contribuabili care prestează servicii și sau livrează bunuri atât pentru activități impozabile cât și pentru operațiuni scutite, respectiv pro-rată sau alocare directă
- Nu există posibilitatea identificării de către organul fiscal a situațiilor în care este aplicabilă limitarea dreptului de deducere la 50% pentru achiziția de autoturisme cât și pentru costurile alocate

- Bonuri fiscale eronate care păstrează în memoria fiscală valoarea eronată a TVA-ului colectat iar valoarea corectă se înregistrează doar în contabilitate
- Alterarea TVA-ului colectat prin dublarea TVA-ului de la casele de marcat cu cel de la facturile emise pentru care în acest moment cadrul legal nu este suficient de clar în ceea ce privește transmiterea și netransmiterea în sistemul e-Factura

Mai mult, din păcate furnizarea de date eronate mai mari, în ceea ce privește TVA-ul deductibil poate duce la generarea **unui nou fenomen de diminuare artificială** al TVA -ului de plată prin acceptarea decontului precompletat, fără aplicarea limitărilor la deducere.

Având în vedere stadiul avansat de implementare al SAF-T care livrează către organul fiscal de administrare, datele din evidența contabilă și fiscală privind operațiunile impozabile inclusiv gradul de deducere al TVA solicităm **abrogarea OUG 70 din 21 iunie 2024.**

Practic în fișierul standard de control fiscal sunt furnizate 100% din înregistrările din contabilitatea persoanelor juridice care acoperă integral informații pentru decontul pre-completat.

Pentru persoanele impozabile înregistrate în scop TVA care au o altă formă de organizare se pot solicita date din evidența fiscală astfel încât să existe toate datele necesare pentru preluare.

Totodată, înțelegând importanța digitalizării evidențelor și a sistemului de declarare TVA în era digitală, **propunem elaborarea și punerea în dezbatere publică a unui alt normativ privind e-Decont** cu implementare graduală corelată cu gradul de implementare al SAF-T.

La emiterea noului proiect de act normativ, solicităm să aveți în vedere faptul că implementarea acestui mecanism să vizeze reducerea sarcinilor administrative ale mediului de afaceri prin eliminarea, spre exemplu, a Declarației 394 precum și cu eliminarea altor costuri administrative prin introducerea unor servicii suplimentare prestate în favoarea antreprenorilor.

Exemplificăm în acest sens modelul de implementare al Poloniei care cu siguranța va aduce rezultatul dorit.

2. Eliminarea obligativității transmiterii facturilor B2C în sistemul e-Factura. Este un atac la viața privată a persoanelor fizice, o procesare a datelor cu caracter personal în mod nelegal și nejustificat. Scopul procesării nu justifică ingerința în viața privată, iar măsura este disproporționată

România s-a grăbit să implementeze obligativitatea transmiterii facturilor B2C în sistemul e-factura, când jumătate din cetățenii săi, adică destinatarii facturilor electronice, trăiesc în locuințe care nu sunt racordate la sistemele de utilități minimale. Această măsură afectează competitivitatea operatorilor economici din România și le generează atât costuri administrative suplimentare cât și suspiciuni din partea cumpărătorilor persoanelor fizice cu privire la modalitatea de utilizare a informațiilor sensibile.

În lipsa unei reglementări certe, clare și predictibile la nivel european, nu este cazul să „experimentăm” pe afaceri construite cu mult efort de către antreprenorii români.

Comerțul on-line, prin diverse platforme, a cunoscut o creștere constantă în ultimii ani iar clienții nu sunt doar din România, ci pot fi și din alte state UE iar solicitarea unor informații care în statul de rezidentă nu sunt colectate în scop fiscal, nu poate fi o obligativitate.

Simpla solicitare a acestor informații poate genera o adversitate și o suspiciune care să modifice comportamentul prin selectarea unui alt operator nestabilit în România căruia cadrul fiscal legislativ nu-i impune colectări de date suplimentare.

Mai mult, pot fi platforme internaționale în care antreprenorii din România și-au listat produsele, au investit în promovare, au constituit stocuri și care nu vor mai putea vinde dacă respectivele platforme nu implementează soluții tehnice care să fie compatibile cu legislația din România. Singura soluție rămâne retragerea de pe platforme,

delistarea produselor si nerecuperarea investițiilor efectuate. Identificăm astfel o afectare a concurenței și competitivității firmelor din România la nivelul UE si NON-UE

În sistemul e-factura, provocările țin de:

1. Formatul facturilor, din perspectiva datelor înscrise (cu precădere obligativitatea includerii CNP-ului);
2. Comunicarea acestora în siguranță;
3. Arhivarea documentelor din perspectiva rigorilor de confidențialitate a datelor.

Dacă primele două provocări țin de GDPR, cea din urmă are ca temere posibilitatea de hacking și de manipulare rău-voitoare a datelor, ambele amenințări reale la viața privată.

Cu privire la e-factura B2C, legalitatea și conformitatea privesc:

1. Protecția datelor și securitatea sistemului de comunicare;
2. Integritatea conținutului facturii.

Care este valoarea protejată prin confidențialitatea și protecția datelor, precum și securitatea sistemului de comunicare?

În mod evident, viața privată, valoare esențială protejată de:

Dreptul la viață privată și dreptul la protecția datelor reprezintă anticamera altor drepturi fundamentale, iar, privind macro, temelia democrației însăși. Potrivit art. 7 din Carta Europeană a Drepturilor Omului, care are corespondent în art. 8 din CEDO: *"Orice persoană are dreptul la respectarea vieții private și de familie, a domiciliului și a secretului comunicațiilor"*.

Potrivit explicațiilor oficiale la Carta Europeană a Drepturilor Omului: *"Drepturile garantate la articolul 7 corespund drepturilor garantate la articolul 8 din CEDO. Pentru a lua în considerare evoluțiile tehnice, cuvântul corespondență a fost înlocuit cu cuvântul comunicații. În conformitate cu articolul 52 alineatul (3), acest drept are același înțeles și același domeniu de aplicare ca și articolul corespondent din CEDO. Ior altora."*

a. Convenția Europeană a Drepturilor Omului, prin art. 8 alin. (1), care dispune: „Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale”;

b. **Carta UE a Drepturilor Fundamentale:** art. 7 - Orice persoană are dreptul la respectarea vieții private și de familie, a domiciliului și a secretului comunicațiilor;

c. **Constituția, prin art. 26 alin. (1),** este impusă obligația autorităților de a respecta și ocroti viața intimă, familială și privată.

d. **Art. 71 din Codul Civil:** *(1) Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private. (..)*

Buna-credință în exercitarea drepturilor și libertăților constituționale se interpretează coroborat cu respectarea pactelor și convențiilor internaționale la care România este parte – dar care NU ne impun obligații în cazul e-facturii pe relație B2C.

Se pune așadar întrebarea dacă **e-factura pentru consumatori poate fi interpretată ca o ingerință în viața privată în măsura în care nu sunt aplicabile excepțiile și nu sunt stabilite standarde care să elimine riscul de securitate înalt.**

Răspunsul este unul afirmativ, cel puțin la acest moment și la acest nivel de reglementare: consumatorii nu dețin echipamente care să permită primirea e-facturilor, acoperirea și calitatea Internetului nu sunt egale la nivelul țării, nu există un sistem care să permită verificarea autenticității atât a emitentului, cât și a primitorului facturii, nu există un sistem care să permită fără riscuri integritatea conținutului facturii.

Și chiar dacă am surmonta aceste rigori, rămâne posibilitatea manipulării datelor colectate, care rămâne o ingerință în viața privată recunoscută deja.

Pe de o parte, încălcarea prevederilor Regulamentului GDPR nu poate fi anulată printr-o simplă afirmație, chiar dacă este statuată într-un act normativ, ci trebuie evaluată în concret, raportat la contextul de fapt și de drept aplicabil. Pe de altă parte, mențiunea de la articolul 14 din OUG 120 / 2021 este evident anterioară intenționatelor modificări cu privire la factura electronică în relație B2C, nefiind aplicabilă unui context juridic pe care nu l-a avut în vedere la momentul adoptării. Noile reglementări încalcă în mod flagrant Regulamentul european privind protecția datelor cu caracter personal, în special în ceea ce privește principiul minimizării datelor, statuat în articolul 5 din Regulamentul 679/2016.

Colectarea pe scară largă de către ANAF a unor date cu caracter personal extrem de intruzive în ceea ce privește viața privată a persoanelor fizice au un impact major în costurile operatorilor economici în ceea ce privește gestionarea acestor date.

Scopul colectării într-un grad mai ridicat a creanțelor bugetare nu are nicio legătură cu identificarea în concret a consumatorilor în cadrul tranzacțiilor comerciale B2C și nici cu identificarea profilului de consumator sau a achizițiilor cu caracter personal. Scopul declarat al reglementării poate fi atins și prin mijloace mai puțin intruzive, în acest moment statul având la dispoziție, prin D394, toate elementele necesare pentru a-și atinge scopurile de colectare a TVA, iar implementarea SAF-T din 2025 va ridica și mai mult gradul de vizibilitate al administrației fiscale.

3. Eliminarea privind schimbarea caselor de marcat pentru QR Code. Nu este normal ca, după ce au fost schimbate toate casele de marcat din bani publici (pe bază de deductibilitate fiscală din impozit), să le schimbăm din nou, fără să se beneficieze de deduceri fiscale

- I. **Scopul Propunerii vizează încărcarea Facturii Simplificate:** Se dorește ca facturile simplificate să fie încărcate în sistemul fiscal pentru a asigura o trasabilitate mai bună a tranzacțiilor și a facilita conformitatea fiscală.
- II. **Factura pentru Bon Fiscal: Reglementarea Termenului de Depunere:** Este necesară reglementarea termenului de depunere pentru facturile emise B2B la bon fiscal la 5 zile de la închiderea lunii în care au fost emise. Aceasta măsură va permite o mai bună gestionare și monitorizare a tranzacțiilor B2B, asigurând conformitatea și transparența fiscală.
- III. **Facturile Simplificate și Legislația Europeană: Exceptare de la Regula Generală:** Facturile emise pentru bonuri fiscale sunt exceptate de la regula generală conform legislației europene, respectiv **NU SE DECLARĂ ÎN declarația 394**. Aceasta exceptare este în acord cu directivele europene care permit anumite flexibilități pentru facturile cu valoare redusă.

IV. **Efect Limitat asupra Evaziunii Fiscale:** Măsura nu va combate eficient evaziunea fiscală deoarece cei care nu emit bonuri fiscale nu o vor face nici cu casele de marcat cu cod QR. Evazioniştii vor găsi alte metode de a evita înregistrarea tranzacţiilor, iar simpla introducere a codurilor QR nu va schimba comportamentul acestora.

- a. **Stimulente pentru Conformitate: Facilităţile de credit fiscal ar putea acţiona ca un stimulent pentru comercianţi să adopte noile tehnologii, asigurând astfel o rată mai mare de conformitate şi reducând rezistenţa la schimbare. Aceasta ar contribui la o implementare mai rapidă şi mai eficientă. Articole Propuse pentru reintroducere în Codul Fiscal.** *Contribuabilii care achiziţionează astfel de aparate vor deduce costul de achiziţie din impozitul pe profit/microintreprinderi datorat pentru trimestrul în care acestea au fost puse în funcţiune, dacă aceştia plătesc impozitul trimestrial, sau din impozitul anual, pentru contribuabilii care utilizează sistemul anual de declarare şi plată a impozitului.*

4. Revenirea la Legea Prevenţiei – varianta anterioară legii 296/2023. Nu putem face afaceri cu pistolul la tâmplă, fără îndrumare, fără avertisment, unde singurul interes al statului este să-şi amendeze contribuabilii din orice. Vrem să plătim doar 50% din amendă, în primele 15 zile!

Argumentele pentru reintroducerea contravenţiilor fiscale în Legea prevenirii

Până în toamna lui 2023, Noul Cod Fiscal a suferit nu mai puţin de 554 de modificări în 84 de luni, conform The Tax Institute - având o medie de 1.3 modificări pe lună.

Comparativ, Codul Fiscal anterior suferise aproximativ 100 de modificări în primii 10 ani de existenţă, situaţie considerată inacceptabilă de mediul de afaceri la acel moment şi care a constituit unul dintre motivele pentru care s-a apreciat utilă reaşezarea Codului Fiscal pe baze noi şi solide. Nu numai că acest deziderat nu s-a concretizat, dar cadrul legislativ în materie fiscală a devenit irespirabil, modificările suferite de Noul Cod Fiscal depăşind numeric cu 550% intervenţiile în vechea reglementare fiscală.

Lipsa de predictibilitate și efortul de conformare sufocă literalmente atât mediul antreprenorial, cât și activitatea contabililor. Frecvența modificărilor fiscale, lipsa oricărei consultări cu mediul de afaceri, faptul că modificările fiscale nu au niciodată la bază un studiu de impact au fost reproșuri constante și care, din păcate, nu și-au găsit niciodată rezolvarea.

Dimpotrivă, situația s-a agravat în loc să se îmbunătățească, contrar oricăror principii ale bunei guvernări, povara administrativă a conformării fiind aruncată pe umerii contribuabililor, cu eliminarea oricărei forme de sprijin și îndrumare din partea autorităților. Includerea sancțiunilor contravenționale fiscale în Legea prevenirii a fost justificată inițial prin Nota de fundamentare a HG 33/2018 astfel:

*Indiferent de domeniul în care se desfășoară, **activitatea de inspecție și control trebuie să îndeplinească cu prioritate, în toate cazurile, funcțiile de cunoaștere și evaluare, preventivă, educativă și corectivă, precum și de constatare și sancționare. Unul dintre principiile de bază ale Codului Economic al României va fi prevenirea.***

Eliminarea sancțiunilor contravenționale fiscale din Legea prevenirii a fost justificată prin Nota de fundamentare la HG 937/2023:

*Experiența instituțională a relevat faptul că sancțiunile contravenționale actuale **nu mai pot contribui substanțial la o creștere susținută a conformării, ceea ce indică necesitatea eliminării de sub incidența Legii prevenirii, pentru a crește potențialul disuasiv al sancțiunilor contravenționale.***

Experiența noastră practică este diferită și susține cu tărie menținerea contravențiilor fiscale în sfera Legii prevenirii.

Contrar celor indicate în Nota de fundamentare a HG 937/2023, tocmai eliminarea contravențiilor fiscale din sfera de aplicabilitate a Legii prevenirii **împiedică funcția disuasivă (preventivă) a sancțiunii contravenționale, menținând-o exclusiv pe cea represivă.**

Eliminarea contravențiilor fiscale din Legea prevenirii și eliminarea posibilității de achitare a 50% din minimul amenzii **crează o discriminare injustă între categoriile de posibili subiecți activi ai contravențiilor.**

Conform jurisprudenței constante a Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE), statele membre au libertatea de a alege sancțiunile adecvate pentru a asigura colectarea corectă a taxelor și prevenirea evaziunii fiscale. **Cu toate acestea, aceste**

sanctiuni trebuie să respecte principiul proporționalității și să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea acestor obiective.

În același timp, articolul 7 alin. 1 din Codul de procedură fiscală subliniază importanța notificării contribuabilului asupra drepturilor și obligațiilor sale, aspect esențial.

Legea prevenirii, în forma anterioară Legii 296/2023, asigura o perioadă de grație și avertisment pentru contribuabili, oferind acestora posibilitatea de a remedia neregulile constatate înainte de aplicarea sancțiunilor.

Această abordare este esențială pentru a sprijini conformarea voluntară și pentru a evita penalizările excesive, care au natura de a descuraja inițiativele antreprenoriale. În egală măsură, posibilitatea achitării a 50% din minimul amenzilor dacă sunt plătite în primele 15 zile oferă un stimulent semnificativ pentru contribuabili să-și rezolve rapid și eficient problemele fiscale, în cazul în care intervin astfel de situații. Această măsură încurajează conformarea imediată și reduce încărcătura administrativă pentru autoritățile fiscale, facilitând colectarea rapidă a amenzilor și prevenind litigii îndelungate. Prin urmare, sancțiunile ar trebui calibrate astfel încât să fie proporționale, eficiente, dar și echitabile.

Sanctiunile disproportionale pot avea un efect descurajator asupra conformării voluntare și pot crea o percepție de nedreptate în rândul contribuabililor. Contextul extrem de complex al reglementărilor fiscale crește riscul de erori involuntare, iar sancționarea fără prevenire descurajează masiv inițiativa privată, care este, de fapt, motorul creșterii economice, cu efecte directe și negative asupra PIB-ului și asupra colectării bugetare.

5. Vrem predictibilitate – conform articolului 4 din Codul Fiscal, orice modificare să fie realizată cu cel puțin 6 luni înainte de intrarea în vigoare, în mod special când vorbim de modificări de taxe și obligații noi puse în cărca contribuabilului.

Lipsa de predictibilitate a cadrului legislativ în materie fiscală

Conform studiului publicat de IFC - Banca Mondială la 07 decembrie 2023, în ce privește Diagnosticul sectorului privat în România, **după lipsa resurselor umane calificate, a doua mare constrângere transversală (cross-cutting constraint) este legată de lipsa de predictibilitate a mediului de afaceri.** În acest sens, Banca

Mondială recomandă atenuarea impactului instabilității politice și asigurarea sustenabilității fiscale. Raportul confirmă inclusiv faptul că societățile analizate în cadrul raportului susțin că alocă tot mai multe resurse umane în procesul de implementare a reglementărilor fiscale, depășind cu peste 50% media europeană în acest sens.

Raportul Băncii Mondiale nu face decât să confirme deficiențele reproșate de ani de zile de mediul de afaceri, care au ajuns, din păcate, la paroxism în urma propunerilor legislative care au scos contabilii în stradă. Cadrul legal în materie fiscală este marcat de o profundă instabilitate legislativă și de o marcantă lipsă de predictibilitate. Multiplele modificări aduse regimului microîntreprinderilor, a cotelor de TVA, sistemului de impozitare a unor categorii de venituri, sistemului de taxare a marilor companii, suprapuse pe implementarea unor noi sisteme complexe de raportare, toate au trebuit reflectate în sistemele financiar-contabile ale companiilor, multe dintre acestea cu resurse limitate de acces la asistența contabilă și fiscală de înaltă expertiză.

Aproape fără excepție, toate aceste modificări au fost impuse cu aplicabilitate aproape instantanee, determinând necesitatea de alocare de resurse neprevăzute și afectarea inevitabilă a activității curente, producătoare de venituri. Contabilii înșiși aproape că nu mai pot găsi resursele de timp necesare pentru pregătirea profesională continuă, pentru a ține pasul cu noile cerințe în timp record, peste activitatea curentă care are un foc continuu – asta ca să nu mai aducem în discuție și resursele materiale necesare pentru adecvarea permanentă la noile cerințe, din ce în ce mai complexe și din ce în ce mai surprinzătoare.

Noile modificări anunțate se suprapun unui mediu deja bulversat, expus erorilor involuntare ca urmare a dificultăților firești de integrare a noilor cerințe, precum și de interpretare corectă a obligațiilor ce le revin, într-un termen limită care nu are precedent și nici comparabile nicăieri în Uniunea Europeană.

Din punct de vedere al impactului asupra mediului economic, impredictibilitatea legislativă în materie de fiscalitate este una dintre vulnerabilitățile sale principale.

Lipsa de accesibilitate și previzibilitate a dispozițiilor legale a fost surprinsă și în jurisprudența Curții Constituționale, constatându-se încălcarea prevederilor

constituționale ca urmare a lipsei *de claritate și previzibilitate a norme*¹. Constatându-se că prevederile legale analizate „nu întrunesc exigențele de claritate, precizie și previzibilitate și sunt astfel incompatibile cu principiul fundamental privind respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor prevăzut de art. 1 alin. (5) din Constituție”.

Predictibilitatea legii include două componente:

1. **Componenta intrinsecă** – respectiv modalitatea de redactare a legii, care trebuie să poată fi înțeleasă cu ușurință de cei cărora i se adresează. Astfel, potrivit art. 8, alin. (4) din Legea 24/2000 „textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce”.
2. **Componenta extrinsecă** – respectiv integrarea și coroborarea textului legal în ansamblul celorlalte norme în vigoare, precum și echilibrul între stabilitatea cadrului legislativ și necesitatea reglementării relațiilor sociale aflate în continuă schimbare și dezvoltare. Art. 23, alin. (2) din Legea 24/2000 stipulează că „Soluțiile legislative avute în vedere trebuie să prezinte suplețe pentru a realiza îmbinarea caracterului de stabilitate a reglementării cu cerințele de perspectivă ale dezvoltării sociale”.

Reproșăm absența oricărei consultări publice, ignorarea contextului faptic real în care antreprenorii și contabilii își desfășoară activitatea, legiferarea intempestivă și profund centrată pe funcția represivă, cerințele birocratice excesive puse în sarcina antreprenorilor și a contabililor, cu neînțelegerea activității acestora și cu neluarea în calcul a volumului de muncă suplimentar, cu minime consecințe pozitive pentru administrația fiscală, dar cu maxime sancțiuni pentru neconformare.

6. Respectarea dialogului social și a transparenței decizionale! Proiectele pentru OUG 69 și OUG 70 au stat 2 (două) zile în transparență decizională și au fost aprobate fără dezbateră publică, cu aviz negativ de la CES.

În vederea unei reglementări cât mai eficiente, este important ca toate părțile interesate să își poată exprima modul în care cadrul legislativ afectează activitatea.

¹ Deciziile nr. 1 din 11 ianuarie 2012 (publicată în M. Of. nr. 53 din 23 ianuarie 2012) și nr. 494 din 10 mai 2012 (publicată în M. Of. nr. 407 din 19 iunie 2012).

Este important si pentru legiuitor sa înțeleagă ca reglementarea în regim de urgenta, prin OUG sau OG este o masura excepționala si nu utilizata cu caracter ordinar.

7. Eliminarea declarațiilor redundante – de la 1 ianuarie 2025 toți contribuabilii sunt obligați la raportarea SAF-T, care conține toate tranzacțiile economice ale unei firme. ANAF are aceste date deja pentru contribuabilii mari și mijlocii, dar nu le folosește!

Trecerea esalonata a contribuabililor în categoria celor care aplica SAF-T sa conduca automat la eliminarea declaratiilor informative care devind redundate.

8. Modificarea termenelor pentru notificări în relația cu ANAF. Contribuabilul are termene de 5-10-15-30 zile, ANAF are termen de răspuns de 45 de zile.

În contextul actual al relației contribuabililor cu Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF), există o discrepanță semnificativă între termenele de răspuns impuse contribuabililor și cele alocate ANAF. În prezent, contribuabilii sunt obligați să răspundă la solicitările ANAF în termene variind de la 5 la 30 de zile, în funcție de natura notificării sau cererii. În contrast, ANAF dispune de un termen de 45 de zile pentru a răspunde solicitărilor contribuabililor.

Această asimetrie generează o serie de probleme și inechități care afectează în mod direct activitatea contribuabililor și relația acestora cu autoritatea fiscală.

Echitate și simetrie în relațiile administrative: Asigurarea unor termene rezonabile și simetrice între contribuabili și ANAF este esențială pentru menținerea unui climat de colaborare bazat pe respect reciproc. În prezent, contribuabilii sunt dezavantajați de

termenele scurte de răspuns, în timp ce ANAF beneficiază de termene mai extinse, ceea ce poate crea percepția unui tratament inequitabil.

Reducerea stresului și a presiunii asupra contribuabililor: Termenele scurte impuse contribuabililor pentru răspunsuri și notificări generează stres și presiune considerabilă, în special pentru micile întreprinderi și persoanele fizice. Acestea au adesea resurse limitate și întâmpină dificultăți în a se conforma cerințelor într-un timp atât de scurt, ceea ce poate duce la erori neintenționate și la penalități.

Îmbunătățirea calității și acurateței răspunsurilor: Prin extinderea termenelor pentru contribuabili, se asigură un interval de timp suficient pentru colectarea informațiilor necesare, consultarea cu experți fiscali și pregătirea unui răspuns detaliat și corect. Acest lucru ar reduce numărul de răspunsuri incomplete sau inexacte și, implicit, ar îmbunătăți eficiența procesului de comunicare.

Optimizarea procesului de conformare fiscală: Extinderea termenelor pentru contribuabili ar contribui la un proces de conformare fiscală mai eficient și mai bine structurat. Contribuabilii ar avea posibilitatea să se pregătească adecvat și să respecte cerințele ANAF fără a compromite alte aspecte ale activității lor economice.

Promovarea unui climat de încredere și colaborare: Ajustarea termenelor ar demonstra angajamentul ANAF de a sprijini contribuabilii și de a promova un parteneriat bazat pe transparență și încredere. Aceasta ar contribui la îmbunătățirea percepției contribuabililor asupra ANAF și la creșterea gradului de conformare voluntară.

În concluzie, propunem ajustarea termenelor de răspuns pentru contribuabili la 15-30-45 de zile, similar cu termenul de 45 de zile alocat ANAF. Această modificare ar asigura echitate, ar reduce presiunea asupra contribuabililor, ar îmbunătăți calitatea răspunsurilor și ar promova un climat de încredere și colaborare între contribuabili și autoritatea fiscală.

9. Compensarea concediilor medicale cu contribuțiile sociale. Nu mai putem să împrumutăm statul ani de zile și să plătim sănătate pentru concediile medicale!

Argumente pentru solicitarea compensării concediilor medicale cu contribuțiile sociale

1. Întârzierile sistemice în rambursarea indemnizațiilor de concediu medical

Conform art. 77 din Normele de aplicare a prevederilor OUG nr. 158/2005, aprobate prin Ordinul nr. 60/2006 al Ministrului Sănătății, Casele de Asigurări de Sănătate au obligația de a efectua plata sumelor aferente concediilor medicale în termen de 60 de zile de la depunerea cererii de restituire. În realitate, aceste termene nu sunt respectate în mod constant, ceea ce duce la întârzieri semnificative în rambursarea sumelor datorate (JURIDICE.ro). Aceste întârzieri pun o presiune financiară majoră pe angajatori, care trebuie să suporte aceste costuri fără a primi compensația cuvenită la timp.

2. Problema prescripției și consecințele ei juridice

Termenul de prescripție pentru cererile de restituire a indemnizațiilor de concediu medical este de trei ani, conform art. 2500 alin. (1) din Codul Civil. Practica judiciară confirmă că acest termen de prescripție este de trei ani, nu cinci ani, ceea ce înseamnă că, dacă angajatorii nu inițiază acțiuni în instanță în acest termen, își pierd dreptul de a recupera aceste sume (JURIDICE.ro). Această situație creează un dublu standard, unde angajatorii sunt obligați să respecte termene stricte, în timp ce Casele de Asigurări de Sănătate pot întârzia rambursările fără consecințe imediate.

3. Impactul financiar asupra angajatorilor

Întârzierile în rambursarea indemnizațiilor de concediu medical afectează negativ fluxul de numerar al companiilor, în special al celor mici. Aceste companii sunt adesea cele mai vulnerabile la astfel de întârzieri, deoarece nu dispun de resurse financiare suficiente pentru a avansa sumele necesare fără a primi rambursările la timp. Aceasta poate duce la probleme de lichiditate și chiar la riscuri de insolvență pentru unele firme.

4. Costurile și complexitatea acțiunilor în instanță

Deși angajatorii au dreptul de a acționa în instanță pentru recuperarea sumelor datorate, acest proces este costisitor și consumator de timp. Procedurile legale implică taxe de timbru, onorarii pentru avocați și alte costuri administrative, pe lângă faptul că durează adesea ani de zile pentru a obține o hotărâre definitivă. În plus, chiar și în

cazul unui verdict favorabil, există riscul ca executarea silită a Casei de Asigurări de Sănătate să fie dificilă și ineficientă (JURIDICE.ro) .

5. Propunerea de compensare directă

Pentru a evita aceste probleme, propunem compensarea directă a concediilor medicale cu contribuțiile sociale datorate de angajatori. Acest mecanism ar reduce semnificativ birocrăția și ar asigura o gestionare mai eficientă a fondurilor. Prin deducerea automată a sumelor avansate pentru concediile medicale din contribuțiile sociale datorate, angajatorii ar recupera rapid și direct banii plătiți, fără a trebui să aștepte rambursările de la Casele de Asigurări de Sănătate. Acest model ar asigura predictibilitate și stabilitate financiară pentru companii, permițându-le să-și gestioneze mai eficient resursele.

6. Exemple și bune practici internaționale

Multe țări au implementat sisteme eficiente de gestionare a concediilor medicale și a contribuțiilor sociale, permițând compensarea automată a acestor costuri. Adoptarea unui astfel de model în România ar alinia practicile noastre la standardele internaționale, reducând sarcina administrativă pentru angajatori și asigurând o mai bună conformitate și eficiență în gestionarea fondurilor publice.

Prin aceste argumente, susținem ferm necesitatea unei modificări legislative care să permită compensarea concediilor medicale cu contribuțiile sociale. Aceasta ar crea un sistem mai echitabil și eficient pentru toate părțile implicate, reducând birocrăția și asigurând respectarea drepturilor.

Drept urmare, solicităm modificarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății după cum urmează:

1. Articolul 225, alineatul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Concediile medicale acordate angajaților, conform prevederilor legale, vor fi compensate cu contribuția la asigurările sociale de sănătate datorată de angajator. Angajatorii vor deduce valoarea concediilor medicale plătite angajaților din contribuțiile datorate

pentru asigurările sociale de sănătate, până la concurența contribuțiilor datorate.

- 2. Articolul 225, după alineatul 1, se introduce un nou alineat, alineatul 1[^]1, cu următorul cuprins:**

(1[^]1) În cazul în care valoarea concediilor medicale plătite depășește suma contribuțiilor datorate pentru asigurările sociale de sănătate într-o anumită perioadă de raportare, diferența rămasă va fi reportată pentru a fi dedusă în perioadele următoare, până la recuperarea integrală a sumelor avansate de angajator.

10. Norme clare pentru RO-e-Transport. Fără raportarea transporturilor internaționale în e-Transport!

I. Contextul propunerilor

De la intrarea în vigoare și până în prezent a O.U.G. nr. 41/2022, cu modificările și completările ulterioare, și cu procedura din 2022 de utilizare și funcționare aprobată prin Ordinul comun nr. 6316/2022 emis de Autoritatea Vamală Română și nr. 2545/2022 emis de A.N.A.F., sistemul național privind monitorizarea transporturilor rutiere de bunuri RO e-Transport a arătat deficiențe practice și operaționale de aplicare în rândul operatorilor economici implicați în lanțul de logistică și transport.

În special, aplicarea O.U.G. nr. 41/2022 a afectat negativ raporturile contractuale dintre entitățile private care au aplicat regulile INCOTERMS în comerțul cotidian. După cum se cunoaște, aceste reguli INCOTERMS pre-stabilesc un set de drepturi și obligații specifice, de la caz la caz, aplicate la modalitatea de livrare și transport a bunurilor, realizarea formalităților vamale etc., pentru simplificarea juridică și operațională a raporturilor comerciale și juridice dintre părți.

De asemenea, aplicarea O.U.G. nr. 41/2022 a interferat cu modalitatea în care operatorii economici realizează operațiuni comerciale – de cele mai multe ori prin aplicații sau instrumente online.

Frecvența aplicării regulilor INCOTERMS în raporturile contractuale și frecvența cu care operațiunile comerciale de vânzare se realizează online trebuie analizată, luată în calcul și integrată din punct de vedere operațional și juridic în sistemul RO e-

Transport – cu respectarea obiectivelor pe care acest proiect le propune, însă cu fluidizarea și operaționalizarea comerțului și a actorilor relevanți.

Prin definiție, operațiunile comerciale online presupun livrarea produsului la destinație, la locația comunicată de beneficiar/destinatar către operatorul economic care vinde respectivul produs. Tot prin definiție, conform regulii INCOTERMS DAP (Delivered at Place), operatorul economic care vinde produsul se angajează să îl livreze la locația beneficiarului, asumându-și și organizarea și costul transportului.

1. Modele de business incompatibile cu actuala reglementare RO e-Transport

Realitatea din teren ne arată că, în foarte multe situații, comerțul modern presupune stocuri virtuale practicate de marii operatori economici – platforma online poate fi în Europa, dar marfa în sine poate fi situată în orice depozit din lume (i.e., “marketplace”) și poate fi livrată (cazul cel mai des întâlnit) prin intermediul unor furnizori de curierat care utilizează, în general, transport multimodal (i.e., aerian-rutier).

Un exemplu relevant și ușor de înțeles ar fi platforma online Amazon, înțelegându-se că acest exemplu este foarte răspândit în practică în cadrul oricărei companii care deține mai multe capacități de producție în țări diferite și care își centralizează operațiunile de vânzări pe platforme online pe care clientul plasează comanda.

Modelul Amazon folosește un algoritm prin care produsele de clasa A și B+ (primele două cele mai bine vândute produse, stabilite după volumele de vânzare) sunt ținute în depozitul propriu, iar cele de clasa B, C, D sunt ținute în depozitele furnizorului Amazon. Astfel, cantitățile din depozitele Amazon sunt limitate pentru ca Amazon să nu aibă o expunere financiară prea mare. Doar articolele aflate în promoție sau noi (exemplu, telefoanele mobile lansate de curând) sunt în cantități mai mari în depozitele Amazon.

În comerțul de zi cu zi poate apărea scenariul în care un cumpărător plasează o comandă de valoare mare/cantitate mare, ocazie în care pot apărea următoarele situații (din perspectiva organelor care aplică/verifică aplicarea și conformitatea cu O.U.G. nr. 41/2022 – i.e., ANAF):

- Cantitatea totală se găsește în depozitul respectiv al Amazon – situația 1;
- Amazon deține în depozitul propriu o cantitate parțială și decide (din motive economice) să aștepte transferul diferenței dintr-un alt depozit (al furnizorului Amazon) pentru întregirea comenzii – situația 2;

- Amazon deține în depozitul propriu o cantitate parțială și decide (din motive economice) să aștepte integrarea de la furnizor (unul sau mai mulți) – situația 3;
- Amazon deține în depozitul propriu o cantitate parțială, iar din motive de volum și timp de livrare se decide livrarea din două sau mai multe locații proprii sau de la terți (de la unul sau mai mulți furnizori în regim de dropshipping) – situația 4;
- Cantitatea este zero în depozitul Amazon, însă furnizorul Amazon are cantitate în stoc, astfel încât Amazon decide livrarea de la furnizor pe site (furnizorul știe cu ce va trimite, însă destinatarul nu are niciun fel de raport juridic/comercial sau de altă natură cu acesta) – situația 5;
- Produsul este în regim marketplace (e.g., marketplace online este un tip de site de comerț electronic unde informațiile despre produs sau serviciu sunt furnizate de mai multe terțe părți, în timp ce tranzacțiile sunt prelucrate de către operatorul pieței) – situația 6.

Din punct de vedere practic, în cazurile descrise la 1, 2, 3, deși este dificil, se poate ajunge la un anumit control al comenzilor, însă doar dacă livrarea se face direct, de către Amazon. Pe de altă parte, în cazurile 4, 5 și 6, nu se cunosc (i.e., de către beneficiar) detalii despre livrare până când expediția nu ajunge la locația de destinație comunicată de destinatar.

Mai mult decât atât, la fel ca în transportul aerian, există parteneriate și alianțe între curieri și transportatori pe diferite segmente de livrare – și este imposibil de identificat mijlocul de transport sau momentul în care acesta sosește.

Inclusiv în România există companii românești de transport, dar și străine, care colaborează/prestează servicii de transport/curierat pentru Amazon în Europa și fac transferuri de la un depozit la altul sau fac transfer la aeroporturi. Tot astfel, companii de curierat precum DHL, TNT, Fedex etc. colaborează cu transportatori subcontractanți pentru a face transferurile de la un depozit la aeroport pentru încărcare și schimbă semiremorcile între ele în diferite puncte geografice.

Distinct de exemplul cu Amazon de mai sus, este des întâlnit în practică situația ca, pentru achizițiile B2B pe platforme web (online) sau cu comenzi date prin interfața la companii mari cu fabrici în mai multe țări, în funcție de stocuri, să se aloce comenzile (de obicei partide mici) pe diferite capacități de producție. Astfel, o singură comandă

poate veni în trei livrări la date diferite, chiar din trei puncte de expediție, pentru aceeași comandă, urmând ca factura să fie primită pe cantitatea totală conform comenzii.

2. Neintegrarea condițiilor de livrare INCOTERMS în sistemul RO e-Transport

Este adevărat că INCOTERMS și condițiile simplificate de livrare sau obligațiile pe care și le asumă vânzătorul/cumpărătorul vizează preponderent relații pe orizontală, între privați. Însă tot la fel de adevărat este că, inclusiv în relațiile pe verticală (dintre stat/autorități publice și privați/contribuabili), aceste condiții simplificate reprezintă veritabile prevederi contractuale opozabile autorităților publice de control.

De exemplu, în situația comerțului internațional de mărfuri, obligația de plată a taxelor și tarifelor vamale și/sau de realizare a formalităților vamale aferente livrării se stabilește de organele statale abilitate în sarcina persoanei care, din punct de vedere contractual, și-a asumat o astfel de obligație, având în vedere condițiile de livrare INCOTERMS.

Cu toate acestea, deși sistemul RO e-Transport vizează per se (și) comerțul internațional de mărfuri și transporturile aferente, în mod artificial acesta nu are în vedere (pe verticală, similar ca în cazul formalităților vamale) responsabilitățile vânzătorului/cumpărătorului în oglindă cu înțelegerea comercială și juridică dintre aceștia stabilită (pe orizontală) conform regulilor INCOTERMS.

Cu alte cuvinte, în actuala reglementare, sistemul RO e-Transport generează responsabilitate și răspundere juridică în sarcina unor entități, deși acestea nu și-au asumat aceste responsabilități în raporturile cu partenerii comerciali. Mai mult decât atât, din cauza actualei reglementări, o anumită operațiune juridică referitoare la transport ajunge să fie dublată din punct de vedere juridic de ambele părți contractuale – de exemplu, atât de vânzător, deoarece s-a obligat conform INCOTERMS să asigure transportul și toate formalitățile aferente, cât și de cumpărător, deși a transferat această responsabilitate pe verticală vânzătorului, deoarece pe verticală acesta este ținut să îndeplinească formalitățile referitoare la transport din cauza faptului că reprezintă beneficiarul în înțelesul reglementării RO e-Transport.

Astfel, în cazul importurilor DAP (Delivered at Place), beneficiarul responsabil să declare bunurile conform OUG 41/2022 se află în situația în care:

- Beneficiarul nu organizează transportul, marfa/bunurile fiind proprietatea furnizorului până la momentul în care acestea ajung la destinație;

- Furnizorul nu organizează transportul cu companii din România – în cele mai multe cazuri, acesta are înțelegeri cu companii locale, care la rândul lor au contracte cu transportatori din România, dar nu numai;
- În funcție de cantitatea comandată, furnizorul poate alege mai multe metode de transport (curierat, grupaj, camion complet);
- Expeditorul poate trimite cantitatea pentru factura unică în tranșe parțiale, din diferite locații de depozitare, iar astfel beneficiarul este ținut conform legii să declare bunurile, deși nu are niciodată o relație directă cu organizatorul de transport (i.e., nici pentru desemnare/contractare a transportului, nici pe parcursul executării contractului).

Situațiile descrise succint mai sus nu reprezintă cazuri izolate. Din datele obținute de la Camera de Comerț și Industrie a României, în anul 2023, în România au avut loc 31.143 operațiuni de import și 10.777 operațiuni de export. Din statisticile obținute de la membrii ARILOG, companii de logistică și curierat, circa 90% din volumele de grupaj care sosesc la import, transportate atât utilizând transferuri cu curieri, cât și transportatori, sunt în condiția de livrare DAP (Delivered at Place).

Propuneri de modificare a OUG nr. 41/2022 și a Ordinului comun nr. 6316/2545/2022 în anexa